

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:
Egész évre . 12.- kor. Negyedévre . . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy óra . . . 1.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér.

Felelős szerkesztő:
SIMON ISTVÁN.

Lapkiadó:
HOROVITZ ZSIGMOND.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:
Egész évre . 18.- kor. Negyedévre . . 4.50 kor.
Félévre . . . 9.- kor. Egy óra . . . 1.50 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Plac-u. 12. (Nagytemplomtér felől.) Telefon 330.

Az ébredő természet.

Idestova úgy alakulnak majd a viszonyok, hogy a nyár kezdetét nem a kalendárium sem pedig az asztronómia tanításai szerint számítjuk, hanem kialakul a köztudatba egy nap, melyet majd lassan-lassan az összes kalendáriumok piros betűvel jelölnek s ezen a napon mindenki kirándul a természet szépségeiben gyönyörködni, mindenki igyekszik haccak pár órára is a tiszta ozondus levegőt szivni, betelni mindazokkal a szépségekkel, melyet az éledő s immár virágzó természet nyújt s ez a nap egész bizonyossággal május elseje lesz, mert immár majd mindenütt úgy ünnepelik s úgy tartják, mintha a vallás által előírt ünnepnap volna.

Május elseje! Szinte fogalom ma már.

Mindenki tudja, hogy ez a nap olyan ünnepnap, mely mindnyájunknak örömet mindnyájunknak enyhülést szerez.

Mindenki felhasználja az alkalmat, hogy áldozzon a természet szabad ölének, hogy lerója úgy vele, mint saját magával szemben azt a kedves kötelességet,

melyet a tél elmúlása után oly szívesen cselekedünk meg.

Virágos erdők, mezők, bimbós bokrok vigan köszönetnek uton-utfélen. Madárcsicsergés, csermely csobogás, bogár döngicselés fogad mindenütt. Az újra éledt természet szivverése megindul, új élet kering a természet ereiben s minden csillog, minden ragyog, mintha ünneplőt öltött volna magára az egész nagy dicső természet.

S örömujjongva, lerázva minden hétköznapi gondot, but, bánatot örülünk a frissességnek, a tisztaságnak az üdeségnek, mely körül fog bennünket. — Mintha mi is újra élednénk, mintha a mi ereinkben is friss vér csörgedeznék. Lelkünk a nagy természet magasztosságától át van hatva s teli tüdővel szivjuk az ozondus levegőt, mely körülölel, amely körülcsokolja elernyed, ványadt tagjainkat.

Május elseje.

Nálunk is már a természet, a szabad természet feléledésének ünnepe lett s mi is már áttudjuk érezni azt a magasztosságot, azt a gyönyört, melyet a természet igazi feltámadása az emberiségnek nyújt.

S ha akadnak is egyes osztályok, melyek ezt a szép ünnepet, ezt a viruló, pompázatos napot, a maguk részére óhajtják lefoglalni.

A szociálisták vörös májust szeretnének csinálni ebből a köztudatba is átment új nyári ünnepből, sohasem fog sikerülni nekik, hogy elvonják azon ünneplők köréből, akik a maguk részére okkupálták már régebbi idő óta, semmint a szociálisták, a mai modern értelemben még egyáltalában léteztek volna.

Május elseje volt, marad s mindenkor mindnyájunk ünnepe lesz. Mindnyájan le rójuk azt a szent kötelességünket, mellyel tartozunk s melyet örömmel teljesítünk.

Nem engedjük elvitatni egyetlen osztálytól sem s nem engedjük — lefoglaltatni sem, mert az mindnyájunké, az egész emberiségé.

Minden, ami szép, minden, ami örökbecsű, az mindenkié, abból egyedül sem egyesek, sem osztályok maguk részét ki nem vehetik.

Május elseje örömmel köszöntünk! Szépséged, varázsod mindnyájunk lelkében él s nem felejtjük el még késő vénségünkre sem ezt a napot, melyen

Isten veled, ifjuság!

A két jóbarát épp befejezte vacsoráját. A kávéház ablakából kitekintettek a boulevardon hullámozó néptömegre. Érezték a langyos levegőt, mely enyhe nyári estéken Párisban leng s a sétálóban felkelti azt a vágyat, hogy elutazzék, maga se tudja hova, árnyas erdőbe, holdsütötte patakok mellé s harmatgyöngyös rétekre . . .

Egyikük, Henri Simon, hirtelen mélyen felsóhajtott s így szólt:

— Hej, megöregszem! Ez szomorú. Máskor így estéken az ördög kísértett bennem. Ma már csak sajnálkozni tudok. Az élet gyorsan iramlik.

Már kissé kövér volt, mintegy negyvenöt éves és egészen kopasz.

A másik, Pierre Carnier, aki valamivel idősebb volt, de soványabb és élénkebb, így válaszolt:

— Én, drágám, úgy öregedtem meg, hogy mitsem vettem észre belőle. Mindig vidám voltam, friss, egészséges stb. Aztán, ha az ember naponként belenéz a tükörbe, mitsem vesz észre az idő munkájából, mert ez fokozatosan dolgozik s oly lassu egymásutánban változtatja meg az arcot, hogy az ember észre sem veszi az átmenetet. Csak ez az oka, hogy meg nem halunk bána'unkban a pusztulás második, vagy harmadik évében. Csak félévig nem kellene beletekin-

tenünk a tükörbe. Hej, minő rémület volna az.

Hát még az asszonyok! Mily sajnálatra méltók ezek a szegény teremtések, kiknek minden boldogságuk, minden hatalmuk, egész életük a szépségükben rejlik, mely csak tíz rövid évig tart!

Amint mondtam, észrevétlenül öregedtem meg. Még úgy ötven körül is ifjunak tartottam magamat. S mivel semmiféle tekintetben sem éreztem gyengeséget, boldogan megelégedetten éltem tovább.

Pusztulásom felfedezése egyszerűen, de oly hirtelen zúdult rám, hogy csaknem félévig összetörten, földresujtva, megsemmisülve jártam . . . Azután megérlelődött ez elhatározásom.

Mint minden férfi, gyakran voltam szerelmes, de különösen akkor egyszer.

Étretatban ismerkedtem meg vele a tengerparton, úgy tizenkét évvel ezelőtt. Nincs bájosabb dolog, mint ez a tengerpart a fürdőidényben délelőttöként. Patkóalakban magas, havascsucsu hegyek övezik s a tengerbe nyelvként benyuló homokzátony világos női tolették tarkítják. A tengervíz próbája a női szépségnek s csak kevesen állják ki diadalmasan ezt a próbát. Különösen akkor tűnik ki gyengeségük, mikor már kiszállnak a habokból.

Mikor legelőször láttam meg ott azt a fiatal asszonyt, el voltam ragadtatva, meg voltam babonázva.

Vannak arcok, melyek első tekintetre megbűvölnek. Az embernek az az érzése, hogy rátalált arra a nőre, akit a végtet neki szánt. Engem ez a hirtelen érzés fogott el.

Bemutattam magam és csakhamar rabszolgáivá lettem. Reitenetes, de egyuttal kellemes dolog, ha az ember játékszere egy asszonynak. Kin és kimondhata lan boldogság egy időben.

Férjes asszony volt, de férje csak szombatokként érkezett, hogy hétfőn megint elutazzék. A férj jelenléte hidegen hagyott s cseppet sem bántott a féltékenység. Nem tudom miért, de úgy éreztem, hogy e férfinak semmi jelentősége sincs életemben.

Hogy szerettem őt! Mily szép volt, mily kecses és fiatal!

Boldogságunk mintegy negyedévig tartott, aztán, kétségbeesésem küszöbén Amerikába utaztam. De emléke diadalmasan élt bennem. Övé voltam a távolban is, mint ahogy övé voltam a közelben.

Évek múltak. Őt nem feledtem el s bűvös képe ott lebegett szemem előtt, ott élt szívemben. Ugy, ahogy utoljára láttam. Hű maradtam hozzá, mint a legszebb jelenség emlékéhez, mellyel életem folyamán találkozottam.

Tizenkét év nem sok az ember életében. Valóságban úgy éreztem, mintha csak néhány hónap mult volna el az étretati szép napok óta.

Mindennemü kézimunka anyagokat dus választékban raktáron tart
Talhammer Hermine előnyomda és kézimunka üzlete. Szent-Anna-utca 1. sz.

ifjak, bohók s gondoktól mentesek voltunk s önzetlenül adhattuk át magunkat a természet örök szépségeinek élvezetének.

A földmivelésügyi tárca

A képviselőház ülése

Elnök Kabós Ferenc volt. Harmadszori olvasásban is elfogadták az indemnitás meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatot és azt a mai ü és jegyzőkönyvének erre vonatkozó részével együtt átküldték a főrendiháznak.

Interpelláció nincs bejegyezve. Napirend szerint következett.

az 1911. évi költségvetés

folytatólagos tárgyalása. Soron van a földmivelésügyi tárca.

Az elnök: Az előadó urat illeti a szó. Felkiáltások a jobboldalon: Halljuk! Halljuk!

Muzsa Gyula: Lássuk! Lássuk!

Pap Géza előadó címenként ismertette a földmivelésügyi tárca költségvetését és elfogadásra ajánlotta. Az állami erdők tételénél felhívta a földmivelésügyi minisztert, hogy az erdősztek fizetésének rendezését ne halasza el három esztendőre, hanem hajtsa végre mielőbb. (Általános helyeslés.)

A mezőgazdákért!

Bernáth Béla a Kossuth-párt nevében szólalt a javaslatához általánosságban. Keveselte a mezőgazdaság segélyezésére szánt másfél milliót, a mely egy csepp a tengerben, mikor annyi tennivalóról van szó. Az egész költségvetés nagyon szűk keretben mozog, a mi egy mezőgazdasági országnál helytelen eljárás. Sürgeit a víziutak intenzívebb fejlesztését, de úgy, hogy ez ne sujtja tulságosan a kisbirtokosokat, mint ez most történik.

Nem helyes, hogy mikor itt van országos veszedelemként a peronoszpóra, egyetlen borvidéknek, a tokajhegyaljának szőlőbirtokosait segélyezik. Csupán azért, mert tavaly elverte őket a jégeső.

Követelte a borkereskedelemben előforduló visszaélések szigorubb üldözését, mert ma megtörténhetik, hogy egy osztrák cég "osztrák-magyar borokat" hoz forgalomba. Ez azért hátrányos, mert Ausztriában megvan engedve a mesterséges édes borok forgalomba hozatala, míg nálunk nem.

Nem fogadta el a költségvetést. (Helyeslés a baloldalon.)

Szesz és erdő.

Tallian Béla (munkapárti) kérte a földmivelésügyi minisztert, hogy mikor a szeszkontingens megváltásáról lesz szó, azt az egyet eszközölje ki az Alföld részére, hogy azokat a gyárakat, a melyektől megvonják a kontingens, helyeztesse át a felföldre.

Mezőssy Béla: Ez teljesen törvényellenes volna! (Mozgás.)

Tallian Béla: Az állami erdészek státuszrendezéséről beszélt, és teljes mértékben hozzájárult az előadó szavaihoz. (Helyeslés a jobboldalon.)

Frey János (néppárti) az állatorvosi szolgálat kiterjesztését kívánja olyanformán, hogy a gyógykovácsokhoz hasonló, kisebb képzettségű emberek is foglalkozhassanak állatgyógyítással.

Báró Lévy Lajos összeférhetetlensége.

Délután fél kettőkor a Ház megszakította a tanácskozást és kisorsolta az összeférhetetlenségi ítélőbizottság 12. rendezés és 3. póttagját báró Lévy Lajos összeférhetlenségi ügyében.

Az összeférhetlenségi bejelentést Lévy ellen annak idején Szmrécsányi György tette azon címen, hogy Lévy igazgatósági tagja a kormányfővel szerződéses viszonyban lévő

Hamburg American-Line-társaságnak. A választás után az elnök berekesztette az ülést, az ítélőbizottság pedig megkezdte tanácskozását a pénzügyi bizottság termében.

A szinügyi bizottság ülése.

Zilahy jövő szezója.

A város szinügyi bizottsága tegnap délután tartotta e szezóban utolsó ülését, melyen kisebb folyó ügyeken kívül foglalkozott a jövő szinévad dolgaival. A bizottságban szóvá tették azokat a kifogásokat, amelyek utóbb hallatszottak a színháznál uralkodó állapotok tekintetében s felhívták Zilahy Gyula igazgatót, hogy a tapasztalt hiányokat pótolja.

Az ülésen Kovács József polgármester elnökölt. Jelen voltak Márk Endre udvari tanácsos, Kernhoffer József kir. tanácsos, Szentkirályi Tivadar, Aczél Géza főmérnök, Rostás István főkapitány, Tóth István, K. Tóth Mihály dr., Zilahy Gyula és Tóth Emil dr. jegyző.

Az ülés megnyitása után felolvasták a múlt ülés jegyzőkönyvét. Majd K. Tóth Mihály dr. kulturatanácsos referálta a tervezett városi zenekar ügyét, amely már olyan stádiumban van, hogy nemsokára szervezhető lesz.

Tárgyalta a bizottság Kovács Gyula alispán kérvényét, melyben a Vecsey Viktor féle földszinti 6. számú páholyának nevében való törzskönyvezését kéri. A bizottság a kérelemnek helyt adott.

Ezután Márk Endre szóváltette a ruhatáros asszonyok ügyét. Nevezetesen Zilahy Gyula a jövő szezontól kezdve kiakarta adni egy vállalkozónak a ruhatárt s így a jelenlegi asszonyok, akik nehezen éldegélnék, elestek volna keresetüktől.

Minthogy Zilahy időközben felbontotta a szerződést az új vállalkozóval és visszahelyezte régi jogaikba a jelenlegi ruhatárosnőket, az ügy tárgytalanná vált.

A bizottság azonban szükségesnek látta, hogy egy pár év előtt hozott határozatát újból precizirozza és jegyzőkönyvbe foglalja. E szerint a ruhatár a jövőben is első sorban a színházi nyugdíjasok özvegyének adandó bérbe.

Kernhoffer József kérdésére Zilahy kijelentette, hogy a ruhatári árak felemelve nem lesznek.

Ezután a bizottság elhatározta, hogy javasolja a tanácsnak a színházi szubvenció második felének, vagyis 5000 koronának kiutalását.

Márk Endre a színházi állapotokat tette szóvá. Aggódi a színházba járó közönség érdekeiért. Nem látja biztosítva azt, hogy a jövő szezóban a közönség minden igénye kielégítést nyer. Kéri Zilahyt, hogy adjon megnyugtató és határozott ígéretet arra, hogy az idén tapasztalt hibák a jövőben nem fognak előfordulni. Ne tekintse felszó-

Az elmúlt tavasszal néhány jóbarátomat látogattam meg Maisons-Lafitteben.

Mikor a vonat elindult, egy kövér hölgy lépett be a kocsiszakasza. Négy kis lány volt a kíséretében. Alig vetettem ügyet e kövér anyatyukra, kinek arca úgy világított a kalapszalagok alatt, mint a telehold.

Zihált a gyors futástól s levegő után kapkodott. A gyermekek nyomban fecsegni kezdtek. Elővettem az újságot és olvasni kezdtem.

Epp elhagytuk az első állomást, mikor szomszédnőm hirtelen megszólalt:

— Bocsánat uram, de nem Carnier ur ön?

— Igenis, asszonyom.

Nevetni kezdett, de kissé szomorú volt mellette.

— Ön nem ismer rám?

Zavarban voltam. Valóban, ezt az arcot már láttam, de hol és mikor? Ezt feleltem:

— Igenis és nem is. Bizonyára ismerem, de nevét elfelejtettem.

A hölgy kissé elpirult.

— Madame Julie Lefèvre.

Sohasem éreztem ilyen döbbenetet. Egy pillanatig úgy véltem, hogy számomra végig mindennek, hogy összedől a világ. Tudtam, hogy most fátyol foszlott szét szemem előtt s hogy rettenetes, szivlépő dolgokat fogok felfedezni.

Ez ő volt! Ez az esetlen, közönséges asszony ő!

És ime, gyermekei voltak. Már nagyok s immár helyük van az életben, míg ő maga,

a kellem s szépség egykori csodája többé nem számított. Lehetséges volt ez?

Végtelen düh fogott el, vad és tehetetlen láz a természet brutális pusztítása iránt.

Rémülve néztem reá. Azután megragadtam kezét és szemembe köny tolt. Megsirrattam ifjúságát, halálát, mert ezt a kövér hölgyet egyáltalán nem ismertem.

Ő is meghatottan hebegte:

— Nagyon megváltoztam ugyebár? Mit akar, minden mulandó. Látja anya vagyok, jó anya, semmi egyéb. Minden más elmúlt. Isten veled ifjúság! Oh, gondoltam, hogy ön nem fog megismerni, ha netán újra találkoznánk. Ön is megváltozott. Jó ideig nem voltam benne bizonyos, hogy ön-e az csakugyan. A haja egészen ősz. Gondolja meg hogy tizenkét év nagy idő. Tizenkét év! A legnagyobb leányom már tíz éves.

Rátekintettem a gyermekre s éreztem, amint az élet örületes iramban elrepül mellettem.

Megérkezünk Maisons Lafiteba. Némán kezét csókoltam barátnőmnek. E pillanatban rettenetes banálításokon kívül mitsem tudtam volna mondani neki.

De otthon sokáig, hosszan néztem magamat a tükörben. S eszembe jutott madame Lefèvre. Mi voltam én és mi volt ő? Ő mégis csak anya volt, jó anya s ez egy újabb ifjúság. De én? Én igazán megvénültem. Isten veled ifjúság!

G u j d e M a u p a s s a n t.

3 darab Jonston kévekötés aratógép Pauchly Béla

rudhordó és szállító készülékkel teljesen új, eredeti ládába csomagolva felszereléssel és munkába állítással

czégnél

darabonként 950.— koronájával eladó. Debreczen, Petőfi-tér 13. sz.

lalását Zilahy gáncsoskodásnak, ő csak jól akar s ezért hívja fel ismétlenül arra, hogy kellő időben nyugtassa meg a bizottságot e rend felől, mert a jelen körülmények között nincs tisztában azzal, hogy mit fog a jövőben Zilahy nyújtani.

Zilahy Gyula érzi a súlyát annak, amit Márk Endre mondott. Hogy az idén rendellenes állapotok voltak tapasztalhatók, kéri annak betudni, hogy a társulat tagjai közül számosan betegeskedtek. A színházban hideg volt. Ő magának is megrendült a hite a törtétek miatt, de bizik abban, hogy jövő munkájával panaszra nem lesz alkalma a bizottságnak. A jövő szezonra művész gárdát szerződített, amelyben garancia van arra, hogy teljes megelégedéssel fogja a jövő szezonot lezárni. Bejelentette még azt is, hogy Lakatos Irént vigjátéki szerepkörre szerződítette Nagyváradról. Szilasi Etel távozásával Komlóssy Emmát akarja állandó vendégül megszerezni. Bemutatott egy levelet, melyben Komlóssy jelzi, hogy május 4 én érkezik Debrecenbe, ahol is személyesen beszél meg a végleges szerződést. Végül kijelentette, hogy neki is érdeke, hogy jó társulata legyen.

Szentkirályi Tivadar szólalt fel ezután. Hasonlóan panasz tárgyává tette a színházi rendet. Azt fejtegette, hogy a színházat azért tartják jó üzletnek Debrecenben, mert nincs a közönségnek más szórakozása és így kényszerítve van arra, hogy a színházba járjon.

Kernhöffer József úgy látja, hogy nem várhat a város sok jót a jövőtől. Most érdemi indítványt nem akar tenni, megvárja az új társulatot. Azt azonban előre is kijelenti, hogy tovább ígéretekkel nem engedi magát félrevezettetni.

Kovács József polgármester ugylátja a felszólalásokból, hogy a bizottság radikális intézkedést akar tenni. Ugy való tehát, hogy a jegyzőkönyben kifejezést kell adni annak, hogy a tanács már a jövő szezon elején az eshetőségekkel szemben idejében tegye meg az intézkedést arra nézve, hogy a szerződés felbontassék.

Komlóssy Dező kijelentette, hogy a radikális intézkedéseket a közönség és a színeszet érdekében is meg kell tenni.

Zilahy Gyula ismételt felszólalása után az ülés véget ért.

Mindenféle

Nyomtatványokat

olcsón készít

HOROVITZ ZSIGMOND

könyvnyomdája

Piacz-utca 12. sz. a.

Végh Gyula

szücsmester, szőrmeáru szabó és szürszabó kellékek raktára
Debreczen, Főutca 42. sz.

Gyarmati-palota.

Alapítottatott 1867-ben.

A nazarénus katonák.

A hadtestparancsnok rendelete.

A temesvári hadtestparancsnok: Seefranz Lajos altábornagy érdekes rendeletet intézett a VII. hadtest kerületén állomásozó összes csapattestek parancsnokságaihoz, így a nagyvárad ezredhez és utászászlóaljhoz is. A rendelet a nazarénus katonák sorsát tárgyalja és azok száma felől óhajtja magát tájékoztatni a hadtestparancsnok, illetőleg a hadügyminiszter, aki a rendelet tulajdonképpeni kibocsátója.

Az utóbbi években nagyon elharapódzott a nazarénus vallás az alföldi földművesek között. Ezzel a megállapítással kezdődik a hadtestparancsnok leirata.

A hadvezetőségnek nagy gondot okoz ennek a szektának a terjedése, mert ma már nem megy ritkaságszámba az olyan ujonc, aki megtagadja a fegyver kézbevitelét és álhatatosan meg is marad e vallási meggyőződése mellett. Néhány évvel ezelőtt csak elvétve akadt ilyen katona, míg az idén például kilenc ilyen egyént tartóztattak le a VII. hadtest garnizonjaiban, akiket az aradi vár kazamattáiban elhelyezett katonai börtönbe deportáltak.

A hadügyi vezetőség komolyan aggódik a jelenlegi állapotokon. A nazarénus katonákkal szemben tanusított szigorú, sőt tulszigorú bánásmód nem vezetett kellő eredményre. A nazarénus makacsul ragaszkodik hitéhez, dogmáihoz és épp ez a makacsság jellemzi leginkább. A szenvedés nem az a célravezető gyógyszer, mely őket a hadseregbe nézve veszedelmes betegségükből kigyógyítaná. A nazarénus szívesen szenved vallási meggyőződéséért.

Eme tapasztalatra jutott a hadvezetőség. Eddig kérlelhetetlen szigorral üldözték őket. Hogy ezután másképp lesz e, nem tudjuk, de bizunk ebben, mert látjuk a hadvezetőség jóakarátát.

A hadtestparancsnok rendelete legalább jóakaratról tanuskodik. Felszólítja ugyanis a katonai hatóságokat, hogy a jövőben ne a kiméletlen bánásmóddal igyekezzenek a fegyver használatát megtagadó nazarénus katonákkal szemben eljárni, hanem inkább rábeszéléssel hatni rájuk és meggyőzni igyekezni őket a fegyverhasználat szükségességéről. Nagy kérdés, hogy ez sikerülni fog-e? De ha egy esetben is sikerül, úgy ezt a rendeletet nem bocsátották ki hiába. Mert az eddigi eljárás szerint a nazarénus katona tizenkét évi fogházbüntetéssel bünhődött hitének parancsaihoz való ragaszkodása miatt. Tizenkét év! Huszonegy éves korában megy be a börtönbe, tehát mint életerős fiatalember és mikor kikerül onnan — ha egyáltalán kikerül — megrokkant ember, bár a harmincnak még az elején van. Bizony ez szörnyű, kegyetlen igazságtalanság és ennek tudatában van a hadvezetőség is, ezért igyekszik valamiképpen segíteni a bajon.

Legutóbb e hónap elején tartóztattak le nazarénus katonát. A nagyvárad 37. gyalog ezrednek egy póttartalékosa a szerencsétlen, akit nyolc heti gyakorlatra hívtak be. Nyomban kijelentette, hogy a fegyvert semmiesetre sem veszi a kezébe. Hiábavaló volt minden rábeszélés. A nagyvárad helyőrségi bíróság a napokban fog ítélezni telette.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Csütörtökön Böregér operett Ternovszky Margit fellépte.

Pénteken Asszonyok színmű ujdonság.
Szombaton Asszonyok színmű.

Vasárnap este Cigányszerelem operett Ternovszky Margit fellépte.

Böregér.

(Vendégszereplések a Szabadiskola javára.)

A városunkban nagyon is nemes célokot szolgáló Szabadiskola javára nagyon érdekes előadást rendezett tegnap a debreceni színtársulat.

A színházi-est érdekességét nagyban emelte az a körülmény, hogy Strausz halhatatlan remek operettjében, a Böregérben Adél szerepét G. Ternovszky Margit urasszony játszotta az ő szubtilisan finom ének- és játékbéli művészetével. A régi nagy, komoly operettek repertoírján verekedett operettdivák választékos, szeriöz iskolája jutott eszünkbe ezt a finom, művészkü urasszonyt látva és hallva. Igazi művészetet produkált minden irányban, nagyon sok tapsot és virágot kapott.

Az előadáson a színtügyi-bizottság tegnapi határozatára válaszul a közönség nagyban tüntetett Zilahyné S. Vilma mellett, akinek hatalmas nagy művészete teljes mivoltában csillogott Rosalinda szerepében. A második felvonás után tizenhatszor hívták lámpák elé.

A másik vendég Mihályi Ernő volt, aki Alfrédot énekelte nagy művészi sikerrel. Általában az előadás nagyon jó volt. Horváth Kálmán, Borbély Sándor, Kemény Lajos, Ferenczy Frigyes, de általában minden szereplő a legjobbat nyújtotta.

* **Asszonyok.** Thury Elemér társadalmi színműve kerül pénteken bemutatásra. Ez előadás iránt városszerte a szokottal nagyobb érdeklődés mutatkozik, amennyiben nemcsak a színtársulat tagjai, hanem a szerző nagyszámú barátai is melegebb ünneplésben óhajtják részesíteni Thury Elemért, aki ez estén nemcsak mint szerző lép a közönség elé, de mint előadó színész is iparkodik sikerre vinni saját művét. Az érdekes ujdonság következő kiosztásban kerül bemutatásra: Sári — T. Csige Böske. Isofka — Császár Kamilla. Vajkné — Jászai Olga. Anna — Huzella Irén. Grófné — Uti Gizella. Imre — Thury Elemér. Gróf Klárai — Kemény. Szentimrey — Kardos. Zorkoczi — Czuczor.

Debreczeni Agrárbank Szövetkezet

PIACZ-UTCZA 79.

Kölcsönök et nyújt kezesség, betáblázás mellett, értékpapí vagy bármilyen más biztosíték fedezete mellett 5, 10, 15 évre.

Elfogad betéteket a legmagasabb kamatoztatásra Tisztviselői kölcsönök életbiztosítással kapcsolatban. Felvilágosítást készségesen nyújt az intéze gazgatósága.

A cimre tessék figyelni!

Elsőrangú, modern és legnagyobb

molykár elleni megóvó és biztosító beraktározás vállalat

Főutca 42. szám alatt. (Gyarmati-palota.)

Férfi és női szőrmés ruhákat **csakis szücsmes-terhez** adhatjuk megóvásra.

Teljes tisztelettel

VÉGH GYULA.

A vágóhid kibővítése.

Ajánlatok felbontása.

Ismeretes, hogy a közgyűlés a szűknek bizonyult vágóhid kibővítését határozta el. A tanács az építkezésekre kiírta a pályázatot, melynek határideje tegnap járt le. Az építkezésre 14 ajánlat érkezett be, melyet tegnap bontottak fel. A felbontásnál Körner Adolf tanácsnok elnökölt. Jelen voltak Magoss György t. főügyész, Aczél Géza főmérnök és az érdekelt vállalkozók.

Ajánlatokat adtak be a következők:

A hevesmegyei gyáripár r. társaság Poroszló, 358,915 K végösszeggel az összes munkálatokra.

Kaszanyitzky Andor, az üveges munkákra 1149 K.

Keresztury és Nagy cég a bádogos munkára 4454 K.

Kalászy Kálmán az asztalos munkára 4400 K összeggel.

Horvát József az ácsmunkára 34726 K végösszeggel.

A Reichmann-féle kőbánya r. társaság a kő és burkoló munkára 27916 K végösszeggel.

Kerékgyártó Sándor a bádogos munkára 4918 K.

Dr. Hedvey Tivadar Budapest, különféle munkára 15655 K.

Schlesinger Dávid burkoló és csatorna munkára 34598 K.

Kubinyi Lajos és Társa burkoló és kőfaragó munkára 61927 K.

Szabadalmazott parafa és kőbánya r. t. Budapest, kő és burkoló munkára 21138 K.

Biczó Gyula a föld és kőmives munkára 104,785 K.

Tóth István építész a föld és kőmives munkára 95992 K.

Végül Lukács Vilmos és Testvére burkoló és csatorna munkára 72,535 L.

Az ajánlatokat kiadták a mérnöki hivatalnak áttekintés végett.

UJDONSÁGOK

— **Személyi hír.** Tüdős Kálmán dr. tisztifővárosi szabadságáról hazaérkezett és hivatala vezetését átvette.

— **Megjött a Thaly hagyomány.** Tudvalevő, hogy néhai való Thaly Kálmán, Debrecen I. kerületének volt országos képviselője 5000 koronát hagyományozott a Kossuth-szobor céljaira. A hagyományt a pozsonyi adóhivatal értékpapírosokban tegnap megküldte a város tanácsának. Az értékpapírok 134 korona kamatot hoztak eddig.

— **A Debreceni Patronázs Egyesület** bizottsága f. hó 28-án, pénteken d. u. 5 órakor gyűlést tart szokott helyén a városháza könyvtár szobájában. Kérem az összes bizottsági tagokat, hogy e gyűlésen lehetőleg teljes számban annyival inkább jelenjenek meg, mert e bizottság, előreláthatólag, az Egyesület május 21-re tervezett rendes évi közgyűlése előtt már nem jöhet többé össze. Debrecen, 1911. április 25. Csiky Lajos, patronázs-egyesületi titkár.

— **A Duna-Tisza csatorna.** A Duna-Tisza csatorna ügyében Jásznagykunszolnok vármegye több felterjesztést intézett a képviselőházhoz. Minthogy a csatorna építéséről szóló törvénytervezet, nemsokára a t. Ház elé kerül, s amint tudvalevő, a tervezet szerint a csatorna torkolata Csongrádon lesz, Jásznagykunszolnok vármegye újból felirattal fordult a képviselőházhoz, kérve, hogy az országgyűlés egyelőre a felső Tisza hajózhatóvá tételét határozza el. A feliratot a szomszédos törvényhatóság megküldte Debrecen városának is pártolás céljából.

— **Ovodai bizottsági ülés.** Tegnap délután a város ovodai bizottsága K. Tóth Mihály kulturtanácsnok elnöke alatt ülést tartott, amelyen jelen voltak Kovács József polgármester, özv. Joó Istvánné, Koncz Akosné, Materny Lajos esperes és Váczy János. A bizottságnak egyetlen tárgya volt. És pedig a homokkeri gyermekmenhelynek ovodává való fejlesztése. Többek hozzászólása után a bizottság úgy találta, hogy a homokkeri menhely inkább megfelel mostani rendeltetésének, mint ovodának s ezért a kérelmet elutasította. Nem zárkózott el azonban attól, hogy Korompay Gyuláné javadalmazásának ovonői fizetésre való kiegészítésére javaslatot tegyen, mert Korompayné képesítése és működése egyenlő az ovonőkével.

— **Kézrekerült gyilkosok.** Szatmárról jelentik: Még augusztusban történt, hogy Mózsesfaluban egy lakadalom alkalmával Csicsó Péter avasfelsőfalusi lakost a lakodalmas ház kertjében véres koponyával halva találták. A csendőrség még akkor letartóztatta Mois Vaszil, Mois Grigor és Mois György mózesfalui lakosokat, de a vizsgálat nem tudott elegendő bizonyítékot összegyűjteni, az ügyészség a vádat elejtette és a gyanúsítottakat szabadon bocsájtotta. Most újabb terhelő bizonyítékokat szerzett be ellenük a csendőrség és mindhármukat bekísérte a szatmári ügyészség fogházába.

— **Öngyilkos asszony.** Hajduszoboszlóról jelentették tegnap a debreceni kir. ügyészségnek, hogy ott öngyilkosság történt. Csifár Pálné odaváló idősebb nő a lakása udvarán lévő kutba ugrott. Csifárné nyomora miatt lett öngyilkos. Tekintélyes vagyona volt egykor, amely jótállások miatt eluszott. Minthogy rajta senki sem akart segíteni, elkeseredésben a múlt héten kutba ugrást kísérelt meg, de tettét idejekorán észre vették. A múlt éjszaka újból öngyilkossá lett s ezúttal sikerült is neki a másvilágra jutni. Halva huzzák ki a kutból, ahol megfulladt.

— **A szegedi dráma.** Szegedről jelentették azt a borzalmas szerelmi drámát, a mely hétfőn történt a Szent Rókus-utca 3. szám alatt. Egy szerencsétlen buskomor fiatalember: Mucsi József, sógorának vadászfegyverével mellbelőtte szülei által örökbe fogadott Bányai Katica 13 éves leányt, azután pedig önmagának fordította a fegyvert és szíven lötte magát. Mucsi József azonnal, a kis Katica pedig délután a közkörházban halt meg. A kis leányt megoperálták, kiszedték belőle a golyókat. Egy kis ideig magánál is volt és elhaló hangon mondta:

— Nem tudom: miért tette ezt velem a Józsi!

Délután fél négy órakor a kis Katica kiszendedett. Tegnap délután közös sirba temették a fiatalokat.

— **Újabb építkezések a városban.** Az építkezési kedv nagyban fokozódik a városban. Tegnap ismét több nagyobb ház építésére kértek engedélyt. Ezek között érdekesebb az Egyház-tér 13. számú 2 emeletes ház építése, melyet Bisotka István építész fog végeztetni, másik két emeletes ház a Hatvan-utcán épül Eisenberg Testvérek telkén.

— **Cirkusz Debreceben.** Tegnap egy Reich Armand nevű cirkusz-vállalkozó kérvényt adott be a tanácshoz, melyben május 2-ától 20 áig engedélyt kér előadások tartására.

— **Elhaltak.** A tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be az állami anyakönyvi hivatalnál: Markovics Cecília izr. 3 hónapos, Odor Károly ref. 2 éves, Stadler Mária r. kath. 24 éves, Goldstein Jenő izr. 3 hónapos.

— **Egy város rendőrség nélkül.** A sepsiszentgyörgyi rendőrség tíz főből áll, de a város még ezt a tíz embert sem tudja rendszeresen fizetni. Ezért történt, hogy a napokban a tíz rendőr közül hét felmondott, mert a város nem is hajlandó a fizetésüket javítani.

— **Uj vendéglő és sörözők Debrecenben.** A Debreceni Első Takarékpénztár bérpalotájának souterrain helyiségében gyönyörű berendezéssel mint a vendéglő létesített két ügyes és Debrecenben is sokak előtt ismert régi szakember, Hengye és Bradl. Az új helyiség címe: Mátyás király étterem és söröző, lejárata a Piac-utca felől van most, ha azonban az építkezések befejeződnek, a Kossuth-utca felől is megnyílik a külön lépcsősornok, amely a fényesen és izléssel berendezett éttermekbe és sörözőkba vezet. Hengye és Bradl évek óta bérlői a koritnicai fürdővendéglőjének és kávéházának, ahol mint kiváló szakemberek lettek ismertek. Azok a debreceniek, akik elég nagy számban megfordultak Koritnicán, Hengye és Bradl vendéglőjéről, kávéházáról, ételéről és italairól, az ellátásról a legdicséretesebben, a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak, így teljes bizalommal lehet az új vendéglősök iránt a debreceni és vidéki közönség, hogy ügykiszolgálás, mint az ételek és italok dolgában a legkitűnőbbet kapja. Az új bérlők igen nagy anyagi áldozatot fordítottak és fordítanak arra, hogy a mint a vendéglővel a közönséget meghódítsák s hogy legteljesebb megelégedést érdemeljék ki minden tekintetben. Már maga a vendéglő és söröző berendezése is, amely bármely külföldi hasonló dívatos üzlettel vetekedik, érdemes a megtekintésre. A bérlők kitűnő különleges reggeliket szolgáltatnak fel mindennap. Étkezése előfizetéseket is elfogadnak. A gyönyörű helyiséget ma, csütörtökön este nyitják meg ünnepélyesen, a megnyitón hangverseny is lesz.

— **Milyen idő lesz májusban?** Meteor legújabb jelentése szerint május havának változó napjai 1, 5, 12, 15, 21, 23, 26, 28 és 30-ra esnek. Május elseje enyhe jellegű, az elseje változás inkább zivataros, mely esetleg jégeseővel is járhat. Követőleg aztán állandóbb jellegű enyhe idő várható, 12-ikén azonban Jupiter kerül együttállásba, mely erős hősiyedést van hivatva hozni, utána változó, de inkább száraz, mint csapadékos, míg 26-ikén Szaturnusz fenyeget újra, amelynek hideg jellegét azonban Merkúr együttállása, amely ugyanazon napra esik, mérsékli. Ezután május hó vége enyhének és csapadékosnak ígérkezik.

— **Köszönet.** Mindazok, kik néhai bogáthi Haydu Gyula ügyvéd, Debrecen sz. kir. város volt tanácsnoka, feledhetlen férjem, édes jó apánk elhunytá alkalmával részvétükkel mély fájdalomukat enyhíteni kegyesek voltak, fogadják szívből jövő hálás köszönetünket. Debrecen, 1911. április 26. Özv. bogáthi Haydu Gyuláné és gyermekei: Béla, Lajos, Miklós, István.

— **Máthé János** vízvezeték, fürdőberendezés és csatornázási vállalata. Elvállalja az udvar szakszerű csatornázását a kaputól befelé, kívánat szerint, kőagyag beton vagy öntöttvascsövekkel Tetővíz lefolyó udvari vezeték bekötését a csatornába. Fürdőberendezés, angol closet felszerelését. Jótállással jutányos áron. Műhely és iroda: Darabos-utca 54. sz. Minta üzlet: Egyháztér 5. szám. Telefon szám 321.

A szerb király budapesti látogatása.

Péter szerb király vasárnap, május hetedikén délután érkezik Budapestre. Azzal este családi ebéd lesz a királynál a budai várban, másnap délután József főhercegnél lesz dejeuner, este pedig udvari diszebéd. Péter király mellé diszszolgálatra berendelték Matuska Rudolf altábornagyot, Lunzer Rudolf őrnagyot és Gellinek Ottó belgrádi osztrák-magyar katonai attasét. A szerb király május 9-én utazik el Budapestről Belgrádba.

A fürdők könyve.

Hazai fürdőinket ismertető irodalmi termékekben mindezekig igen szegényesen voltunk ellátva. Amí van, az is selejtes régi csapásokon haladó átlagmunka. Annyival szivesebben kell megemlékeznünk a Magyar Fürdőkataloz előttünk fekvő hatodik kiadásáról, amelynek gondos és lelkiismeretes munkával megszerkesztett belső tartalma a legszebb harmoniában egyesül a mű külső technikai kiállításával. Szerkesztője: Erdős József, valóban dicséretes és ügyes munkát végzett, amidőn szakavatott tollal összeállított a hazai fürdőhelyekről, nyaralótelepekről, szanatoriumokról, vizgyógyintézetekről és ásványvizekről minden fontos és szükséges tudnivalót olyan modern és szabatos formában, aminőt csak ritkán van alkalmunk tapasztalni. Röviden szólva: a mű határozott nyeresége fürdőirodalmunknak, olyan amit nyugodt lelkiismerettel ajánlhatunk mind, azon érdekelt körök figyelmébe, akiknek hivatásuk pangó hazai fürdőügyünket előbbre segíteni s ezzel egy állandóan hangoztatott panaszt orvosolni. A pompás és hézagpótló diszmunika stilszerűen be van kötve és Engländer és Társa tatabányai nyomdatulajdonosok sajtói alól került ki. A szokatlanul diszes kiállítású vaskos kötet a vasuti és hajófülkékben, szállodákban, orvosoknál, fogorvosoknál, kávéházakban, egyesületekben és pensiókban lett elhelyezve, de külön is a nagyközönség rendelkezésére áll. A fürdőző közönség önmagának tesz hasznos szolgálatot ezen kitűnően összeállított és mindent felölelő munka átolvasásával. Megrendelhető: a Magyar Fürdőkataloz kiadóhivatalában, Budapest, VI., Eötvös-utca 36.

BUTORCSARNOK

megnyílt

Hunyadi utca 17. sz.
Demetrovics palotában.

A csarnokban eladott műbutorokért

KOVÁCS GYULA

műbutorgyáros 2 évi jótállást vállal.

Egy orvos tragikus halála.

— Express tudósítás. —

Ma reggel az angyalföldi elmegyógyintézet egyik orvosát, dr. Jánosi Boldizsárt halva találták ágyában. Mikor fényolckor a szolga benyitott és jelenteni akarta az orvosnak, hogy itt a borbély, a szolga észrevette, hogy dr. Jánosi halott. Azonnal értesítette az esetről dr. Epstein Lászlót, a tébolyda igazgatóját, a ki viszont az orvos szüleivel és a rendőrséggel tudatta a rejtelmes halálesetet.

Dr. Jánosi halála rendkívül titokzatos. Mindenki öngyilkosságról beszél, habár ehhez sok kétség fér és valószínű, hogy az orvosost

szívszélhűdés ölte meg. Dr. Jánosi november óta volt orvos az elmegyógyintézetben. Harminchárom éves volt és régebb idő óta betegeskedett. Meglehetősen súlyos idegbaj bántotta, a melyet az okozott, hogy valamikor igen erős alkoholista volt. Ez az idegbaj megdöntötte az orvos egészséges szívűködését és valószínű, hogy így állhatott be a végzetes szívszélhűdés.

Dr. Epstein igazgató a következőket mondotta az orvos haláláról:

— Dr. Jánosi Boldizsár a múlt esztendő végén lépett be hozzánk mint orvos. Pontos, mindenre ügyelő lelkiismeretes ember volt, a ki igazán hasznossá tudta magát tenni az intézetben. Ugy tudom, hogy nem volt egészen egészséges, magam is megvizsgáltam néhányszor és ellátam orvosi tanácsokkal.

Nem tartom valószínűnek, hogy öngyilkossá lett, hanem az a valószínű, hogy szívszélhűdés ölte meg. Semmiféle irást nem hagyott hátra, sem a szülei számára, sem pedig nekem. Tegnap estefelé még fenn volt nálam, egy beteget vizsgáltunk meg, este együtt volt a többi urakkal és jókedvűen vacsoráztak. Sajnálom, mert derék, jóra való ember volt.

A haláleset után alig egy félórával megjelentek a halottas szobában dr. Jánosi szülei. Atyja tanár a Barcsay-utcai állami főgimnáziumban. A megtört szülők az egész délelőttöt gyermekük halottas ágya mellett töltötték.

Abban a szobában, ahol meghalt a szerencsétlen fiatal orvos, minden a legnagyobb rendben van. A tegnap levetett ruhák szépen összehajlítva pihennek a széken az asztalra tiszta fehérnemű van kikészítve másnapra.

Dél felé egy szomorú fekete kocsis gördült a ház elé, a kocsis leszállt a bakról, bejött a halottas szobába és közönyös arccal mondta a síró szülőknek:

— Itt a halottaskocsi a morgueból.

A rendőrség utasítására ideviszik dr. Jánosi holttestét és a törvényszéki boncolás fogja a halál valódi okát kideríteni.

TÁVIRATOK.

Aviatikus herceg.

Budapest, április 26. Henrik herceget, a német császár testvéröccsét idáig mint lelkes automobilistát ismerték, akinek nevéhez a hírhedt „Prinz Heinrich“ autoturák emléke fűződik. A herceg azonban, úgy látszik, az auto-babérral nem éri be, hanem egy még újabb, még nyaktörőbb sportot akar felkarolni: az aviatikát. Berlieni távirat azt jelenti, hogy a herceg tegnap Darmstadtban felszállt, negyven percig maradt a levegőben és pedig százötven méter magasságban. Negyven perc alatt a herceg ötven kilométeres utat tett meg.

A papok harca.

Lisszabon, április 26. Miután a köztársasági kormány elhatározta az egyház és az állam szétválasztását, a portugál papság megkezdi a harcot a kormány ellen. A lisszaboni papság tegnap délután a patriárka elnöklésével ülést tartott az ottani székesegyházban és egyhangulag a következő határozatot hozta: „Tekintettel azon súlyos és aggasztó helyzetre, melybe az egyház az állam és

az egyház szétválasztásáról szóló dekretum következtében került, a papság a patriárkával egyetértésben késznek nyilatkozik az egyház jogainak védelme és a papi funkció szabad gyakorlása érdekében minden áldozatot meghozni.“

Az összes püspökségek csatlakozni fognak a lisszaboni határozathoz. A püspökök legközelebb gyűlést tartanak, melynek határozatait közlik a pápával.

Vincellérek fogságban.

Páris, április 26. Tegnap temették Epernayben Gunon vincellért, a kit a zavargások idején letartóztattak és fogságában felakasztotta magát. Az egyházmegye püspöke megengedte, hogy egyházi szertartással menjen végbe a temetés. A sírnál Epernay polgármestere mondott bucsuztató beszédet, aztán elvonultak a sír mellett a környékbeli vincellérek s kórusban kiáltották: Meg fogunk boszulni! A temetés után Ayben két vincellért elfogtak, mert romboláson érték őket. Epernayben most még 102 vincellér ül vizsgálati fogságban.

Elítelt szélhámos pár.

Berlin, április 26. Tegnap késő este végződött a Margulin-pör tárgyalása. Margulin, az elegáns megjelenésű iparlovag elcsavarta a fejét Fröhlich Ernának, egy berlini színház nagytehetségű fiatal színésznőjének s mikor a leány teljesen rabja lett, szélhámos tervének vak eszközéül használta ki. A telekkönyvekből kikutatta, hogy a német főváros környékén van egy nagykiterjedésű uradalom és kastély. Ezt a birtokot el kell adni a kastélylyal együtt. Beavatta Fröhlich Ernát s aztán ketten főzték ki a módját. A fiatal színésznő pompásan értett az imitációhoz, a színpadon is csodálatosan játszott az öreg matrónák szerepét. Az esküdtek egy szavazat kivételével egyhanguan mondták ki a bűnöst Margulinra és Fröhlich Ernára is. A bíróság ezután rövid tanácskozás után Margulint negyedfélelvi fegyházra ítélte, amelyből hat hónapot a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vett, Fröhlich Erna pedig másfél évi fegyházat kapott.

A marokkói felfordulás.

Madrid, április 26. Canalejas kijelentette, hogy a Centába és Melillába küldött csapatok nem erősítések, hanem csak szabadságotlagnak a pótlására szolgálnak. Franciaország előnyomulását Canalejas aggályosnak tartja. Az bizonyos, hogy Marokkóban a legnagyobb körültekintéssel kell eljárni. Az a nép, mely most ott a szent háborút proklamálja, az összes népek előtt a legnagyobb felelősséget veszi magára.

Khuen bécsi utazása.

Budapest, április 26. Ma délután amikor a Lévy-ügyben a zsűrit kisorsolták, a kabinet összes tagjai minisztertanácsra ültek össze a képviselőházban. Csak Hieronymi kereskedelmi miniszter nem vett részt betegség miatt a tanácskozásban, miután ezuttal — nem tudni, mi okból — nem Hieronymi lakásán volt a miniszterek tanácskozása. Természetesen arról volt szó, hogy mit parancsolnak Bécsben a véderőreform és a katonai perrend dolgában. A miniszteri tanácskozás után Khuen-Héderváry miniszterelnök a ma dél-

utáni gyorsvonattal Bécsbe utazott, hogy ott folytassa az osztrák miniszterelnökkel a tanácskozásokat.

Zsidóüldözés,

Lemberg, április 27. Karovban az odaérkezett kerületi biztos odaérkezése után is csak részben sikerült a rendet helyreállítani. Vasárnap este hét zsidó mézárós érkezett oda Unokból, kiket a parasztlak azonnal megtámadtak, véresre vertek és elvették tőlük a kocsit, amelyen a helységbe érkeztek. Amikor a csendőrségnél feljelentést tettek, a parasztlak megtagadták a kocsit visszaadását és a csendőrség ellen is tüntettek, mely nem tudott a tömeggel boldogulni.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Szövetkezeti uzsora a Kurián.** Csak a legutóbbi időkben történt meg egy-kétszer, hogy a bíróság, uzsorát állapítva meg, elítélt szövetkezeti igazgatókat a náluk szokásos, alapszabályszerűnek mondott levonások miatt. Azelőtt, éppen az alapszabályokra hivatkozással, a bíróságok is felmentő ítéletet hoztak. De hogy a szövetkezeti garázdálkodás valójában uzsora, eddigelé csak az alsóbb bíróságok mondták ki, a vitás kérdést végérvényesen eldönteni a Kuriának még nem állott módjában. Ma ez is meg fog történni. A törvényszék annak idején Sebestyén Bélát, a Budapesti Kereskedelmi Takarékpénztár m. sz. igazgatóját, aki ellen többen tettek feljelentést, két havi fogházra ítélte. Később a kir. tábla leszállította ugyan a büntetését egy havi fogházra, de az uzsorát szintén megállapította. Sebestyén semmisségi panaszszal élt, amelyet ma tárgyal a Kuria, hogy kimondja a kérdésben a döntő szót.

§ **A sógorasszony.** Szodrai Sándor volt debreceni, jelenleg Petrozsényban lakó ember nem jó viszonyban élt a sógornéjával. Mindig veszekedtek. Így történt 1910. év szeptember 18-án is, amikor Szodrai a sógornéját, Gergely Józsefnét összeverte, úgy, hogy 8 napon túl gyógyuló sérülést szenvedett. A törvényszék a harcias embert tegnap vonta felelősségre és 1 havi fogházra ítélte.

— **Drága fajtyukok.** Szőnyi Lévai Gábor jól ismert alakja a rendőrségnek és a debreceni törvényszéknek. Mint ismeretes, Szőnyit gyanúsították a Berta malomban történt betöréssel, amely ügyben azonban kelő bizonyíték nem volt ellene. Szőnyi tegnap újból a bíróság előtt állott. Tyuklopás miatt keveredett bajba. Március hó 31-én ugyanis kiballagott a pallagra, ahol feltörte a Kerpely Kálmán gazdasági akadémiai igazgató baromfi ólját s onnan 5 darab fajtyukot vitt el. A lyukokat a piacon akarta értékesíteni, de idejekorán lefűlelték. Tegnap tartották meg a főtárgyalást ebben az ügyben. Szőnyi össze-vissza hazudott, de a bíróság mégis bűnösnek mondta ki és hét havi börtönrre ítélte.

§ **Meglopja a nagyanyját.** Balog Molnár Antal nánási legény igen sok keserűséget okozott már a szülőnek. A suhanc mindig pénzt kért s ha nem kapott lopásra vetemedett. Legutóbb a nagyanyját lopta meg 38 korona erejéig, melyet elmulatott. A hálátlan unokát a törvényszék tegnap 1 havi fogházra ítélte.

A 'Debreczen' szerkesztősége és kiadóhivatala Piac-utca 12. sz. a.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, április 26.

Az árak 50 kilogramonként	
buza ápr.	12'94—
buza máj.	12'50—
buza okt.	11'55—11'56.
rozs ápr.	9'96—9'96.
rozs okt.	9'26—9'30.
zab ápr.	11'25—
zab okt.	7'81—
tengeri máj. 1911.	6'61—
Tengeri juli 1911.	6'72—

Értéktözsde. Osztrák hitelrészvény 650—
Magyar hitelrészvény 820'50.

A kézműipar állami támogatása. Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter elnöksége alatt az év elején tartott egyetemes kamarai gyűlésen a kézműipar és kisipar állami támogatásának kérdésében a debreceni kamara előterjesztést tett, melyet a gyűlés alkalmasnak talált a további tárgyalások alapjául s a kereskedelmi miniszter azzal bizta meg a kamarákat, hogy a debreceni munkálat nyomán egy, az egész ország kisipari viszonyait felölő javaslatot készítsenek a debreceni kamara előterjesztése nyomán és azt terjesszék majd elébe. A debreceni kamara könyvalakban kiadta 50 színes grafikon-táblával beszédessé tett munkálatát, mely a kamarai kerület kézműiparát, annak szakokba és városokba való eloszlását, adóbirását és termelő-erejét mutatja ki. A munkát megküldték az összes kamaráknak.

Rifutó fiu fizetéssel felvétetik lapunk szerkesztőségében

Ingatlanok forgalma.

Oláh Károly és Varga Irma veszik a debreceni 2995. sz. tjkvben foglalt Homokkert-utcai 111. sz. háznak Oláh Sándort illető felerészét 6800 koronáért.

Kenyeres Károly és neje Abelesz Emma veszik a pusztai Szepesi 70. sz. tjkvben foglalt 64 hold 111 négyszögöl tanyaföldet Hevesi G. birtól 80,000 koronáért.

Oláh András veszi a debreceni 493. sz. tjkvben foglalt Virág-utca 10. sz. házat Matus József és nejétől 13,200 koronáért.

Kokai István és neje Balogh Zsuzsanna veszik a debreceni 716. sz. tjkvben foglalt 2 hold 550 négyszögöl ondódi földet ifj. Szilágyi Mihálytól 2800 koronáért.

Szekely Sándor és neje Oláh Juliánna veszi a debreceni 9050. sz. tjkvben foglalt 5 hold 1000 négyszögöl ondódi földet Nagy Sándor és nejétől 7000 koronáért.

Lichtlba Albert veszi a debreceni 4102. sz. tjkvben foglalt 634 négyszögöl libakerti földet Hadházi Manó, Nagy Istvánnától 8694 koronáért.

Gabányi István és neje Czibere Juliánna veszik a debreceni 9822. sz. tjkvben foglalt 320 négyszögöl tégláskerti szőlőt Kállai Ferenc és neje Kulcsár Sárától 5370 koronáért.

Gójási Sándorné és társai veszik a debreceni 4657 sz. tjkvben foglalt 828 négyszögöl Hatvan-utcai-kerti szőlőt Andrezs Kálmány és nejétől 7600 koronáért.

Kertész Ferenc és neje Holcinger Lujza veszik a debreceni 2615 sz. tjkvben foglalt Erzsébet-ut 15. sz. házat Csobai János és nejétől 10000 koronáért.

REGÉNY.

A régi jó világból.

Folytatás.

És mikor haza jött, első kérdése feleségéhez az volt, hogy mi újat hallott a gyujtogatásról nézve, pedig jól tudta, hogy az nem is hagyta el a házat.

És mikor feleségének férje nyugtalan-sága feltűnt és e végre kérdést intézett hozzá, az megrendült, elhalványodott, aztán nagy haragra lobbant, hogy meri őt nyugtalan-sággal gyanúsítani?

Tán ő reá akarja fordítani az emberek figyelmét?

A szegény Magda mentegedődzött, nem gyanúsításkép mondja őt, a mint hogy nem is fért gyermektiszta lelkéhez a gyanúnak árnyéka.

De Illus szívében újra amaz ijedelmes sejtelen terjesztette ki sötét szárnyát és szeméi ismét merően szegeződtek aijára és ez nem bírta kiállni e tekintetet.

Csak azután érezte Kupecz, hogy vétkecsontudata ragadta el, és ijesztő rémeket látott ott is, hol egyedül él még szeretet iránta.

Ha az idegen ember előtt történik, maga árulta volna el magát és hogy megriadt lelkiismeretét ily veszélynek többé ki ne tegye, elhatározta magát, hogy elmegy hazulról, eltávozik a faluból.

Majd Hámos kománál tölt egy pár napot.

Nem!

Onnan a tolvajkulcsokat vette.

Ez is gyanus lehet; hanem a mernyei molnárnál.

Ugyis már rég óta nem volt ott.

Az nem lesz feltűnő, és mikor a mendemonda lecsendesül, visszatér és akkor jó lesz minden.

El is indult.

Alig távozott a faluból, megváltoztatta szándékát és visszatért ismét.

Tartott tőle, nehogy távozása gyanussá tegye, és nem volt bátorsága, elhagyni a falut, hol távolléte alatt a gyalázat bélyegét süthetik nevére.

Igy tartott ez pár napig, míg a faluban az izgatottság tartott.

Amint egyszer véletlenül a tükörbe pillantott, bámulattal vette észre, hogy e kevés nap alatt haja szála közé ősz szálak keverődtek.

Ezek pedig mind a félelem és rémület-től fehéredtek meg.

De ez is elmúlt.

A munkás ember nem tépelődik sokáig mendemondákon.

Nem tőri az esztét a megfoghatatlanságok földelésén.

Saját értelmének fölébe teszi a mennyei Gondviselést, amely a földön viselt dolgokat olyan sorba igazgatja, hogy a sötét éjszakában megfogantatott gondolatok is egykor napfényre derülnek, csak engedni kell mindennek a maga idejét, míg megéri.

Nagy, kemény hidegek álltak be.

Három arasznyi hó takaró terült el a vidéken.

A szabadon dolgozó emberek néhány perc alatt merő őszökké deresedtek.

A fákon csak nagy ritkán imitt-amott láthatni egy éneklő madarat és enneli s olyan panaszos a hangja, inkább cincogás, mint éneklés.

Hanem annál többet hallani vadakról. A farkasok elhagyják odújukat az erdők sűrűjében, közelebb húzódnak az emberi hajlékokhoz.

Féketépett szelek veszett ordítózással csatangolnak a fehér térségben, ördögbor-dában kavarva fel egy-egy óriási hóoszlopot, magasra föl az égbe, ahonnan aztán vado dühödtséggel ismét a földre zudítják alá.

Folytatás

Indiai fogcsepp, a legmakacsabb fogfájást is megszünteti, ára 70 fillér.

Tyukszem irtó, 2-3 nap alatt minden bőrkeményedést megszüntet, ára 70 fillér.

Fagybalzsam, a legerősebb fagyást és az ezzel járó viszketétséget azonnal megszüntet, ára 70 fillér. A fentiek csakis a

Balás Ödön utóda

HARSÁNYI LAJOS

„Reménységhez“ címzett gyógyszertárában

DEBRECEN, Csapó-u. 18. sz. alatt kaphatók.

Padlólakk,

linóleum borostyán.

Zománc és olajban tört készfestékek mindenféle színben, valamint egyéb gazdasági cikkek, kék uszó kenőcs, gép és hengerolaj, továbbá legolcsóbban beszerezhető

BERGER J.

festékkereskedésében, Csapó-u. 10.

Bártfa-Fürdő.

(Sáros-megye)

Posta-, távirda-, távbeszélő és vasuti állomás.

Fürdőidény: Májustól Szeptember közepéig.

A Kárpátok Beszkid nevű heglánczolatának déli lejtőjén 382. m. magasságban gyönyörű 6000 hold szálal fenyves erdővel környeztetett hegyek által védett völgyben fekszik. Bártfa-fürdő, mint kimagasló kárpáti klimatikus gyógyhely is szerepel. Rendkívül jó gyógyeredményt mutat fel Bártfa-fürdő női bajnál, sápkór, vérhiány minden alakjainál, gégelegcső, tüdő, gyomor, bél idült hurutjainál, oly idegbajoknál és gyengeségeknél, melyek vérhiányon vagy kimerülésen alapulnak; görvély- és angolkórnaál; tüdőbetegnek kitűnő szolgálatot tesz Bártfa-fürdő balzsamos éghajla, végül utókura gyanánt karlsbadi, marienbadi, halli, lipiki fürdők használata után.

A részvénytársaság szállodáiban és magánvillákban 1540 kényelemmel berendezett szoba áll rendelkezésre. Szobaárak naponként 2-8 koronáig; hetenkint 20-50 koronáig. Nagyobb lakások egész évadra 200-600 koronáig bérelhetők.

A lakások részben konyhával is el vannak látva. Piacz naponként helyben. A fürdőben van több vendéglő, cukrászda.

Lakás az évad elején június 20-ig és végén, augusztus 20-tól kezdve a részvénytársaság szállodáiban és pedig: „Deák-szálló“-ban és az „Erzsébet-szálló“-ban 30 százalékkal olcsóbb. Szénsavas telített szén-sav fürdők és vasláphozzatétes fürdők, ásványvizkurák kitűnően berendezett elsőrangú kéz vizgyógyintézet, savó- és kefircura. A fürdőigazgatóság legújabbán bevezette a Penzió-rendszert, amely szerint az elő- és utóidényben egy személy teljes ellátása és lakása csak 8 koronába, a főidényben csak 12 koronába kerül. A penzió-rendszerrel lehetővé van téve, hogy mindenki rendkívül olcsón tölthessen néhány hetet hazánk egyik legkisebb fürdőjében, ahol minden előnyt és kényelmet talál. A fürdőre vonatkozó mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál

A fürdő igazgatóság
Bártfa-fürdőn.

Telefon 718.

Uj találmány!

Uj találmány!

Fagymentes.

Van szerencsém az igen tisztelt háztulajdonosok becses figyelmét felhívni azon körülményre hogy:

Fagymentes vizöblítésű closet

berendezést kizárólag csakis vállalatom útján szerezhetik be; mert erre vonatkozó találmányomat szabadalmazás végett bejelentem.

Ujrendszerű fagymentes berendezésem az eddig ismert angol closetteknél olcsóbb, jobb tartósabb.

A Háztulajdonosok Egyesületének tisztelt tagjai tetemes árengedményben részesülnek.

Rendelményeket csatornázási és vízvezetési vállalati irodámba

Zápolya-utca 6. szám alá kérek

íutézni, ahol az újrendszerű fagymentes closet találmányom rajzai megtekinthetők s bővebb felvilágosítás nyerhető

tisztelettrl

LEHMANN LÁSZLÓ.

Szabadalom bejelentve.

Szabadalom bejelentve.

Szabadalom bejelentve.

Ágytollat
fertőtlenítve tisztít
Dijtalan el- és hazaszállítás!

HARABÉCZY

Széchenyi-utca 42.

Telefon 323.

Fiókok: Hatvan-u. 11., Csapó-u. 30.

Apró hirdetések.

Reform fűzők a legdivatosabb kivitelben, ugy-szintén saját készítésű báli bőrkeztük, hosszú selyem keztük, legolcsóbb árban Nagy Andrásnál Kistemplom mellett.

28 KRAJCÁRÉRT fejel férfi vagy női harisnyát BENYÁTS EMIL villanyerőre berendezett harisnyagyára. Debrecen, Tiszapalota.

Csizmadiamesterek csizmaszárba való papirost kiló és mázsánként olcsón beszerezhetik Horovitz Zsigmond papírzületében Piac-utca 12.

Házmesternek kerestetik gyermektelen házaspár fizetéssel. Cim a kiadóhivatalba.

Kifutó flu lapunk szerkesztőségébe felvétetik.

Házilag főzött különleges baracklekvárnak kilóját 2.40, mézédesszilvalekvárnak 1.—, papírhéjú dió postakosaranként 4 koronáért szállít Gyümölcskivitel Csongrádról.

Postakosár fajalma franko 2.50 korona. Elek Kálmán, Sajószentpéter.

Fajbaromfi, fajebek, nyulak, diszgalambok, madarak, élő méhek stb.-ről érdekes és nélkülözhetetlen árjegyzéket küld bérmentve Diana-telep, Tar (Hevesm.)

Beltalálók, bármely eszmét olcsón kidolgozom szabadalmaztatásra. Ems. Petrozsény, Deák-bánya.

Ákácszölőkarót, 1. rendű, 2 méteres, 20,000 db. egészben, vagy részletekben elad a hosszupályi-uradalom tisztartói hivatala. Hosszupályi (Bihar.-m.)

Szöllőoltványok 2 éves gyökeresoltványok I-ső osztály szokványminőségben, nagy mennyiség és választékban szállít Reitter József szőlőoltványtelep tulajdonos Lovrin. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Harzi kanári madarak
állandóan kaphatók

2 éves nőtények 4-5 kor.

Csokonay Gyulánál
Debreczen, Péterfia-utca 61.

Telefonszám: 321.

Máthéi János

légszesz, vízvezeték, csatornázás
közponli gőzfűtés és fűrdőbe-
rendezési vállalkozó.

Műhely és iroda: Darabos-u. 54.
Modern tüzel: Egyháztér 5. sz. a.
(Nagytemplom mellett), ahol elegáns

háztartási jégszekrények

különböző nagyság és kivitelben I-ső rendű gyártmány, jutányos áron beszerezhetők, jóállás mellett. Javítások díjtalanul eszközöltenek.

Ugyanott díszes és célszerű mo-

sogató asztalok, szoba-klosetek, fürdőkádak, fűrdőkályhák, mosdók, closetek, bidetsek és egyéb fűrdőszobai piperecikkek, szőlőpermetezők és mindenféle bádógárak nagy választékban kaphatók. Minden nagyhangú hirdetésnél jobban beszél a személyes meggyőződés, kérem az érdeklődőket üzletem megtekintésére.

Minden a szakmába vágó jobb kereskedésekben kapható.

Világhírű

SULEIMAN

Gummisarok

a koronajegygyel.

Főraktár Ausztria-Magyarország részére:
Hermann Hirsch-cég Wien VII/3.

Saját szabadalmazott gőzgéppel

poloskairtást felelősséggel

ugyszinte **lakások pormentesítését** is, villany porszívó géppel elvállalom.

KISS GYULA, Csapó-utca 44. sz.

AKI MÉG NEM KAPTA MEG AZ

50-ik Idényértéstitket, kérje annak bérmentes beküldését.

KUNZ ÁRUHÁZ

Első segítséggel teljes gyógyulást elér a **Tordy-féle 3 Király tea** által. Étvágytalanság, székrekedés, emésztési zavarok, rosszullét, szóval gyomor- és ebből eredő bajokban gyorsan hat. Epe, máj, vesebaj ellen, hosszabb használat után segít. Hurutos bántalmakat eloszlat, gyógytárban csomagja 50 fill. (10-15 használatra), Tordy-név nélküli, rossz hamisítvány. Készíti: Tordy Gy. ökl. = gyógyszerész, Budapest, Üllői-út 89. szám alatt. =

Royal amerikai írógép

olcsó és jól

árúgy azonnal árjegyzéket Kovács A. és Tsa

cégtől

Budapest, V. kerület, Nádor-utca 26. szám.

Védjegy

Jól jár, ha

tudomásul veszi, hogy újabban utánozzák

a valódi

Palma-kaucsuk-
cipősarok

mindenütt ismeretes, jellegzetes dobozait. Az utánozott dobozokban természetesen csak kőzónsége gumisarkok vannak, jól lezáró, ha károsodást megelőzendő, a valódi Palma-kaucsuk-cipősarok minden dobozon látható védjegyére ügyel!

Védjegy

Nincs többé tyukszem!

Használja mindenki a **Martin-féle tyukszem-tapaszt**, mely 4-5 nap alatt a legregyibb, legmakacsabb tyukszemmet, mindenféle szemölcsöt és bőrkeményedést fájdalom nélkül biztosan eltávolít. Ezen éveken át kipróbált tyukszemirtószer kapható a feltaláló és készítőnél **MARTIN TAMÁS** gyógyszerésznél Újpest, Kossuth- és Deák-utca sarkán. Egy doboz ára csak 1 korona. Valódi csak az a tapasz, mely a feltaláló aláírása és pecsétje alatt jön forgalomba.

Dr. BOROVSKY-féle

Felülművelatlan háziszert

BOROLIN

gümőkóros, izom- és idegfájdalmak, köszvény, csúsz-, ischias-, derék-, láb-, szaggatások, hátszurások és égést sebek megszüntetésére. Kitérő fertőt-

lenítő szer, maga az olajréz egyben óvszer is. Kapható mindenütt.

1.20, 2.- és 2.50 koronás üvegekben. Előállítás:

Dr. Borovszky R. orvos és Borovszky K. Budapest, II. kerület, Fő-utca 76. szám.